

ՕՐԳԱՆ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄԿՈՒՍԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԿՈՄԻՏԵԻ, ՎՐԱՑԱԿԱՆ ԽՍՀ ԳԵՐԱԳՈՒԵՑՆ ԽՈՐՀՐԴԻ
ԵՎ ՄԻՆԻՍՏՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ

„ხორუდანი ჰრასტან“, (საბჭოთა საქართველო) — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

ՔԵՐԹԸ ԼՈՒՏՄ Է ՏԵՍՆՈՒՄ 1920 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻՑ

№ 79 (13895) ԵՐԵՎԱՆԹԻ, 10 ՀՈՒԼԻՍԻ 1990 թ.

ԳԻՆԸ՝ 8 ԿՈՊ.

Խորհրդային Միության կոմունիստական կուսակցության XXVIII համագումարը
Ի Ն Ֆ Ո Ր Մ Ա Յ Ի Ո Ն   Հ Ա Ղ Ո Ր Դ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

1990 թվականի հուլիսի 6-ին Մոսկվայում, Կրեմլի Համագումարների պալատում, աշխատանքն էր շարունակում հորհրդային Միության կոմունիստական կուսակցության XXVIII համագումարը:

Առավոտյան լիագումար նիստն անցավ Վրաստանի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար, Վրացական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ Գ. Գ. Գումբարիձեի նախագահությամբ:

Համագումարում վերահսկվեց մտքերի փոխանակու-
թյունը քննարկվող հարցերի շուրջը: Նիստի մասնակից-
ների առջև հանդես եկան Մոլդավիայի կոմկուսի Կենտ-
կոմի առաջին քարտուղար Պ. Կ. Լուչինսկին, գրող Ե. Վ.
Մաքսիմովը (Սմոլենսկի մարզ), Դոնեցկի մարզի «Ալով-
մաշ» արտադրական միավորման էլեկտրավոդող Վ. Ս.
Գալփորոսսկին, Լատվիայի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին
քարտուղար Ա. Պ. Ռուբիշը, իսկաասական Ինքնավար
Մարզի Աբալանի պետական մանկավարժական ինստի-
տուտի ամբիոնի վարիչ Մ. Տ. Կաբելկովան, գրող, ԽՍՀՄ
Գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ Դ. Ն.
Կուզոլտիսովը (Կալմիկական ԻԽՍՀ), Կիրգիզիայի կոմ-
կուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար, Կիրգիզական
ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ Ա. Մ. Մասալինը,
Ալթայի երկրամասի «Բորովոյ» խորհուստետության վար-
չակալ-հորթապահ Լ. Դ. Չակովրաշևսան, Տաջիկստա-
նի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար, Տաջիկա-
կան ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ Կ. Մահկա-
մովը, ՌուսՍՀՄ Թատերական գործիչների վարչության նա-
խագահ, Մոսկվայի եվգ. Վախուսեցովի անվան պետա-
կան ակադեմիական թատրոնի գեղարվեստական ղեկա-
վար Մ. Ա. Ուլյանովը, Հայաստանի կոմկուսի Կենտկոմի
առաջին քարտուղար Վ. Մ. Մովսիսյանը, ՌուսՍՀՄ Գե-
րագույն խորհրդի նախագահ Բ. Ն. Ելցինը, Թուրքմեն-
ստանի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար,
Թուրքմենական ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ
Ու. Ա. Նիյալովը, Կենտրոնի մարզի Մեծ հոկտեմբերի
50-ամյակի անվան արհմտաօրհրդան մետալուրգիական
կոմբինատի գլխավոր տնօրեն Բ. Ա. Կուստովը, ՀամԼԿԵՄ
Կենտկոմի առաջին քարտուղար Վ. Մ. Ջյուլինը, ԽՄԿԿ
Իրկուսկի մարզկոմի առաջին քարտուղար, ժողովրդա-
կան դեպուտատների մարզային խորհրդի նախագահ Վ.
Ի. Պոտապովը, ԽՄԿԿ-ում մարքսիստական պլատֆոր-
մի կողմից՝ Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական

Խամալարանի տնտեսագիտական ֆակուլտետի դոցենտ
Ա. Վ. Բուզգալին:

Հուլիսի 6-ի երեկոյան նիստը նախագահում էր Մու-
ղավիայի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Պ.
Կ. Լուչինսկին:

Մտքերի փոխանակությանը մասնակցեցին. ԽՄԿԿ-ի դեմոկրատական պատֆորմի՝ Մոսկվայի բարձրագույն կուսակցական դպրոցի ռեկտոր Վ. Ն. Շոստակովսկին, Ռուսաստանի կոմունիստների նախաձեռնիչ համագումարի կողմից՝ Շվեդենիկի անվան արհմիութենական շարժման բարձրագույն դպրոցի ամբիոնի վարիչ Ա. Ա. Սերգեևը։ Ապա ԽՄԿԿ XXVIII համագումարին հասցեագրված նամակների և դիմումների բնույթի մասին հաղորդումով հանդես եկավ համագումարի քարտուղարության ղեկավար Ա. Ն. Իլյինը։

Մասսայական ինֆորմացիայի միջոցների կողմից համագումարի աշխատանքի ոչ բավականաչափ լայն, իսկ մի շարք դեպքերում նաև միառումնավոր լուսաբանման վերաբերյալ ստացված քննադատական դիտողությունների առթիվ բացատրություններ տվեց և կոնկրետ առաջարկներ արեց մամուլի հետ կապի խմբի ղեկավար Լ. Պ. Կրավչենկոն:

Ապա շարունակվեց մտքերի փոխանակությունը: Համագումարում ելույթ ունեցան ՀԱՄԿ-ի նախագահ Գ. Ի. Յանանը, «Ինստրանսայա լիտերատուրա» հանդեսի գլխավոր խմբագիր, գրող Չ. Ալթմանովը (Կիրգիզական ԽՍՀ), Էստոնիայի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Է. - Ա. Ա. Սիլարին, ՌԽՖՍՀ կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ի. Կ. Պոլյակովը, «Քրասուկ-քաղշին» նախագծային շինարարական միավորման էներգա-մեքենայացման վարչության էլեկտրամոնտյոր Գ. Ա. Պերշինը (Իրկուտսկի մարզ), ցեմենտի գործարանի քրիզադավար Վ. Ս. Բելոռուովը (քաղ. Սեմիպալատինսկ), Կալինինի «Քիմմանրաթեյ» արտադրական միավորման վերահսկիչ Է. Պ. Ռոդիոնովան (Կալինինի մարզ):

1990 թվականի հուլիսի 7-ին Մոսկվայում, Կրեմլի Համագումարների պալատում, աշխատանքն էր շարունակում հորիզոնային Միության կոմունիստական կուսակցության XXVIII համագումարը։

կուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար, Թուրքմենական
ԽՍՀ Գերագույն խորհրդի նախագահ Ս. Ա. Նիյալովը:

Համագումարի մասնակիցների առջև հանդես եկավ Գոմեյի մարզի խոյսիկիի № 2 միջնակարգ դպրոցի տնօրեն Վ. Լ. Յուրչենկովան:

Այսուհետև լավեցին համագումարում աշխատած
սեկցիաների ներկայացուցիչների հաղորդումները:

Ձեկուցումներով՝ հանդես եկան.

«Կուսակցության նորացումը» սեկցիայից՝ Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանի կուսկոմիտեի քարտուղար Ի. Ի. Մենիկովը.

«Գաղափարախոսական աշխատանքը» սեկցիայից՝
ԽՄԿԿ Կենտկոմի քարտուղար, «Պրավդա» թերթի գլխավոր խմբագիր Ի. Տ. Ֆրոլովը.

«Սոցիալ-տնտեսական քաղաքականությունը» սեկցիայից՝ Ուկրաինայի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ս. Ի. Գուրենկոն.

«ԽՄԿԿ ագրարային քաղաքականությունը» սեկցիա
յից՝ Տոլայի մարզի Լենինի անվան տոհմաբուժական
կոլտնտեսության նախագահ, ԽՍՀՄ գյուղացիական միու-
թյան նախագահ Վ. Ա. Ստաբոլուցեկոյ:

«Կուսակցությունը, խորհուրդները, հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններն ու շարժումները» սեկցիայից՝ ԽՄԿԿ Կենտկոմի հասարակական - քաղաքական կազմակերպությունների հետ տարվող աշխատանքի բաժնի վարիչ Վ. Ա. Կուպցովը.

«ԽՄԿԿ ազգային քաղաքականությունը» սեկցիայից՝ ԽՄԿԿ Կենտկոմի քարտուղար Ա. Ն. Գիրենսկոն.

«ԽՄԿԿ-ի միջազգային գործունեությունը» սեկցիայից՝ ԽՄԿԿ Կենտկոմի միջազգային բաժնի վարիչ Վ. Մ. Ֆայինը:

Ձեկուցումներն ավարտելուց հետո համագումարը որոշում ընդունեց դադարեցնել մոեքերի փոխանակությունը:

Այսուհետև համագումարի մասնակիցների հարցերին պատասխանելով հանդես եկան ԽՄԿԿ Կենտկոմի քաղ-
բյուրոյի անդամներ՝ ԽՍՀՄ Միխստրոների խորհրդի նա-
խագահ Ն. Ի. Ռիժովը, ԽՄԿԿ Կենտկոմի քարտուղար-
ներ Վ. Ի. Բախալովը և Ս. Ն. Յանովսկին։

Ընդմիջումից հետո նիստը ընթանում էր Մ. Ս. Գոր-
բաչովի նախագահությամբ:

Համագումարը շարունակեց լսել ԽՄԿԿ Կենտկոմի քաղբյուրոյի աղայամների պատասխանները իրենց տընված հարցերին: Համագումարի մասնակիցների պոջև հանդես եկան ԽՄԿԿ Կենտկոմի քարտուղար Ե. Կ. Լիգաշովը, ԽՍՀՄ արտաքին գործերի մինիստր Է. Ա. Շելարոնաձեն:

Մի շարք պատվիրակությունների առաջարկությամբ
դրանով ավարտվեց պատասխանների հետազոտ յուրվը:

Ապա խմբագրական հասնանաժողովի ղեկավար Վ. Ս. Իվաշկոն համագումարին պեկուցեց կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի քաղաքական հաշվետվության վերաբերյալ ԽՄԿԿ XXVIII համագումարի բանաձևի նախագծի հետ առնչված աշխատանքի մասին և ընթերցեց նախագիծը:

Կարծիքների նախնական փոխառակումից հետո համագումարը խմբագրական հանձնաժողովի հանձնարարեց լրամշակել տվյալ փաստաթուղթը, հաշվի առնելով արված դիտողություններն ու առաջարկությունները և այլ ներկայացնել համագումարի պատվիրակներին:

1990 թվականի հոգիսի 8-ին Մոսկվայում շարունակվեց Խորհրդային Միության կոմունիստական կուսակցության XXVIII համագումարի աշխատանքը:

Կրեմլի Համագումարների պալատում Մ. Ս. Գորբաչովը և Ն. Ի. Ռիժկովը հանդիպում ունեցան կուսակցության XXVIII համագումարի մասնակից բանվորների և յուրտեսնականների հետ:

Հանդիպման ընթացքում կարծիքների աշխույժ փոխանակում կայացավ երկրի սոցիալ-տնտեսական վարչացման պրոբլեմների, հասարակությունում խՄԿԿ-ի տեղի և դերի, ազգամիջյան հարաբերությունների, հասարակական կարգուկանոնի և կարգապահության վիճակի մասին: Մ. Ս. Գորբաչովը և Ն. Բ. Ռիժկովը հանդիմանորեն պատասխանեցին համագումարի մասնակիցների ջայթած խաղցրերին:

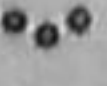
Համագումարի հանձնարարությանը համապատասխան, խմբագրական հանձնաժողովը վերսկսեց կուսակցության կենտրոնական կոմիտեի քաղաքական հաշվետվության վերաբերյալ բանաձևի նախագծի հետ կապած աշխատանքը:

կան խոսքերը և անհատական կյանքը, ՌուսՍՀ-ի քաղաքական գործիչների վարչության նախագահ, Մոսկվայի ելգ. Վախտանգովի անվան պետական ակադեմիական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Մ. Ա. Ույանովը, Հայաստանի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Վ. Մ. Մովսիսյանը, ՌուսՍՀ-ի Գերագույն խորհրդի նախագահ Բ. Ն. Շյցինը, Թուրքմենստանի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար, Թուրքմենստանի խորհրդի նախագահ Ս. Ս. Կորյաովը, Կենտկոմի մարզի Մեծ եղբայրների

50-ամյակի անվան արևմտասիբիրյան մետալուրգիական կոմբինատի գլխավոր տնօրեն Բ. Ա. Կուստովը, ՀամԼԿԵՄ Կենտկոմի առաջին քարտուղար Վ. Մ. Ջյուկինը, խՍՀՄ Իրկուտսկի մարզկոմի առաջին քարտուղար, ժողովրդական դեպուտատների մարզային խորհրդի նախագահ Վ. Ի. Պոտապովը, խՍՀՄ-ում մարքսիստական պլատֆորմի կողմից՝ Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական

գլխավոր խմբագիր, գրող Զ. Այսմանովը (Կիրգիզական խՍՀ), Էստոնիայի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Է. -Ա. Ա. Սիլարին, ՌուսՍՀ-ի կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ի. Կ. Պոլյակովը, «Բրատսկ-քաղբին» նախագծային շինարարական միավորման էներգա-մեքենայացման վարչության էլեկտրամոնտոր Գ. Ա. Պերեշինը (Իրկուտսկի մարզ), ցեմենտի գործարանի քրիզադավար Վ. Ս. Բելոուսովը (քաղ. Սեմիպալատինսկ), Կալինինի «Քիմմանրաբեր» արտադրական միավորման վերահսկիչ Է. Պ. Ռոդիոնովան (Կալինինի մարզ)։

1990 թվականի հուլիսի 7-ին Մոսկվայում, Կրեմլի Համագումարների պալատում, աշխատանքն էր շարունակում խորհրդային Միության կոմունիստական կուսակցության XXVIII համագումարը։ Առավոտյան նիստը վարում է Թուրքմենստանի կոմ-

պական կազմակերպությունների հետ տարվող աշխատանքի բաժնի վարիչ Վ. Ա. Կուսյովը։

«ԽՄԿԿ ազգային քաղաքականությունը» սեկցիանի խՍՀՄ Կենտկոմի քարտուղար Ա. Ն. Գիրենկոն։

«ԽՄԿԿ-ի միջազգային գործունեությունը» սեկցիանի խՍՀՄ Կենտկոմի միջազգային բաժնի վարիչ Վ. Մ. Ֆալինը։

Ձեկուցումներն ավարտելուց հետո համագումարը որոշում ընդունեց դադարեցնել մտքերի փոխանակությունը։

Այնուհետև համագումարի մասնակիցների հարցերին պատասխանելով հանդես եկան խՍՀՄ Կենտկոմի քաղքյուրոյի անդամներ՝ խՍՀՄ Միևնոսրների խորհրդի նախագահ Ն. Ի. Ռիժկովը, խՍՀՄ Կենտկոմի քարտուղարներ Վ. Ա. Մեդվեդևը և Ա. Ն. Ֆակովկը։

Ընդմիջումից հետո նիստը ընթանում էր Մ. Ա. Գորբաչովի նախագահությամբ։

Կրեմլի Համագումարների պալատում Մ. Ա. Գորբաչովը և Ն. Ի. Ռիժկովը հանդիպում ունեցան կուսակցության XXVIII համագումարի մասնակից բանվորների և կոլտնտեսականների հետ։

Հանդիպման ընթացքում կարծիքների աշխույժ փոխանակում կապացվեց երկրի սոցիալ-տնտեսական բարգաձման պրոբլեմների, հասարակությունում խՄԿԿ-ի տեղի և դերի, ազգամիջյան հարաբերությունների, հասարակական կարգուկանոնի և կարգապահության միջակի մասին։ Մ. Ա. Գորբաչովը և Ն. Ի. Ռիժկովը հանդիպումներն պատասխանեցին համագումարի մասնակիցների բազմաթիվ հարցերին։

Համագումարի հանձնարարությանը համապատասխան, խմբագրական հանձնաժողովը վերսկսեց կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեի քաղաքական հաշվետվության վերաբերյալ բանաձևի նախագծի հետ կապված աշխատանքը։

ՊՐԵՍԻԿ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԵՐԷՆԵՐԸ

Պատվիրակության մեջ կան գիտական և ստեղծագործական մտավորականության 392 ներկայացուցիչներ, այդ թվում մասնաշաղկապ ինքնուրույնացի միջոցների 58 աշխատողներ։ Համագումարի պատվիրակներ են 344 կամայք կամ պատվիրակների ընդհանուր թվի 7,3 տոկոսը։ Դա զգալիորեն պակաս է խՍՀՄ-ի կազմում միջինում 27,8 տոկոսը։

Համագումարում ժամանակի կարևոր հատկանիշ է համարում այն, որ 2787 պատվիրակներ, համարյա 80 տոկոսը, ժողովրդական դեպուտատներ են։ Նրանց մեջ կան խՍՀ Միության 278, միութենական և ինքնավար հանրապետությունների 518 ժողովրդական դեպուտատներ։ Կոմունիստ դեպուտատների գործունեությունը, ինչպես երբեք ճակխելու, առաջնակարգ գնահատություն է ստացել թե՛ կուսակցության և թե՛ հասարակության համար։ Ուստի պետք է հասնել այն քանակ, որ ամենուրեք հաստատվեն վստահության, արգասավոր հարաբերություններ կուսակցական կոմիտեների և կոմունիստ դեպուտատների միջև։

Համագումարի աշխատանքին մասնակցում են խՍՀ Միության գինված ուժերի, ներքին գործերի միևնույնության, պետական անվտանգության կոմիտեի ներկայացուցիչներ։ Նրանց ընդհանուր թիվը վեց տոկոսից ավելի է։

Պատվիրակների մեջ կան Հայրենական մեծ պատերազմի 52 մասնակիցներ։

Պատվիրակների 84 տոկոսը մայկիմում ընտրված չի եղել խՍՀՄ համագումարների և համամիութենական կոնֆերանսների պատվիրակ։

Բարձր է պատվիրակների կրթական մակարդակը։ Նրանց համարյա 99 տոկոսը բարձրագույն և թերի բարձրագույն,

ընդհանուր կամ մասնագիտական միջնակարգ կրթություն ունի։ Պատվիրակների մոտ քառորդ մասը կուսակցական քաղաքական կրթություն ունի։ Ըստ տարիքի պատվիրակների կազմը հետևյալն է. մինչև 30 տարեկան՝ մեկուկես տոկոս, 31-ից մինչև 40 տարեկան՝ 25,1 տոկոս։ Պատվիրակների ամենագույնի կոմիտեները 41-ից մինչև 50 տարեկաններն են՝ 43,7 տոկոս։ Ի դեպ, խՍՀՄ ամրամների միջին տարիքը 48 տարեկանն է։ 28,8 տոկոսը 51-ից մինչև 60 տարեկան պատվիրակներն են, 2,9 տոկոսը՝ 60 տարեկանից բարձր։

Պատվիրակների 85 տոկոսը պետական պարգևներ և կոչումներ ունի։ 14-ը՝ խորհրդային Միության հերոսներ են, 84-ը՝ սոցիալիստական աշխատանքի հերոսներ։ 104 պատվիրակներ լենինյան և խՍՀ Միության պետական մրցանակների դափնեկիրներ են։

Մեր կուսակցությունը, մշակ գեկուցողը, եղել ու մնում է ինտերնացիոնալ կուսակցություն։ Դրա վկայությունը մաս խՍՀՄ XXVIII համագումարի ազգային կազմն է։ Պատվիրակներ են ընտրվել 63 ազգությունների ներկայացուցիչներ։

Վերջում գեկուցողը համագումարին ներկայացրեց Լեոնային Դարաբաղի կուսակցական կազմակերպության երեք ընտրական օկրուգներում անցկացված ընտրությունների ոչ այնքան պարզ պատկերը։

Ձեկուցումից հետո էլ ԼՂԻՄ-ի կոմունիստների կողմից համագումարի պատվիրակների ընտրության առթիվ ծավալված հուզական բանավեճից հետո համագումարը մանդատային հարցերի բոլոր հանգամանքները և զեկուցել իր առաջարկությունները։

Համագումարը հաստատեց

մանդատային համաձայնագրի գեկուցումը։

Ապա ելույթ ունեցավ Վ. Ա. Կրյուկովը։ Նա մասնավորապես մշեց, որ վերակառուցումը ամբուսափելի և միակ հմարավոր ելքը եղավ այն փակուղային իրավիճակից, որտեղ երկիրը հայտնվել էր 80-ական թվականների կեսերին։ Ինչպիսի բարդություններ և փորձություններ էլ առաջանում մեր ընտրած ճանապարհին, որանք չպետք է մեծացնեն վերակառուցական արդյունքների գնահատությունը։

Այդ, երկիրը, հասարակությունը, կուսակցությունը ճգգնաժամ են ապրում։ Կարելի է անվերջ խոսել ծանր կացության պատճառների մասին, հայեցողականորեն փիլիսոփայել, լիովին օգտագործելով ուսաց լեզվի հարստությունը, բայց դրանից վիճակը չի թեթևանում։ Այսօր առանձնահատուկ արժեք ունեն կոմկուս քայլերը, պրոպագանդիստական գործերը, արարքները։

Կուսակցական և քաղաքական պարտքս են համարում, ասաց խՍՀՄ պետականագություն կոմիտեի նախագահը, ակտիվորեն աշխատել քաղքյուրոյի ազն համաձայնագրում, որը լրացուցիչ ուսումնասիրում է 80—40-ական թվականների և 50-ական թվականների սկզբի թեոմությունների հետ կապված միջոցները։ Ձեկնաստեղծելու են այն քանից, որ արդարության վերահաստատումը միայն արբազան տուրք չէ գոհվածների հիշատակին։ Այն մշակակություն ունի ներկա և գալիք սերունդների համար։ համաձայնագրում համաձայնություն պարզել այդ հարցի բոլոր հանգամանքները և զեկուցել իր առաջարկությունները։

Քաղաքական մտածողության, միջուկային գեմքից ու բռնությունից զերծ աշխարհի կառուցման համադրությունը, գտնել սպառազինությունների կրճատման, ռեգիոնալ կոնֆլիկտների բարդ պրոբլեմների համագոյություններ։ Հոնետոր ընդգծեց, որ իմքը բանական բաղարարության դուկտորիայի համոզված կողմնակիցն է, ինչը երկրին կազատեր ավելորդ ծախսումների բեռից՝ երկրի պաշտպանության հարցում երաշխիքով համոզված։

Իմ գինակվել է ուրիշ ընկերների հետ ամիջակաճորեն մասնակցել աֆղանական պրոբլեմի կարգավորմանը, մի քանի անգամ լինել Աֆղանստանում, հանդիպել տարբեր ուժերի ներկայացուցիչների հետ, այնուհետև ասաց ելույթ ունեցողը։ Բոլոր խորհրդային մարդկանց հետ միասին ուրախ եմ, որ խորհրդային ռազմիկները տուն վերադարձան, իսկ Աֆղանստանում ազգային հաշտության գիծը արդարացում է իրեն ու միաճում մոր կողմնակիցները։

Ծաղիք, այսօր հարկ է լինում խոսել մաս մեր սեփական տանը ազգային հաշտության ուղիներ գտնելու մասին։ Ես՝ որպես քաղքյուրոյի ազգամիջյան հարաբերությունների հարցերի համաձայնագրի մարզի համար ուրիշ կարծիքների ծխտումը, դրանք մկատմամբ անգոր ջոշակները մարելու համար հարկ է լինում աշխատել քառաճորեն արտակարգ ռեժիմով. անջատականության աճը, ազգամիջյան ընդհարումները, մարդկային գոհերը՝ այս ամենը քառաճորեն մարդկային ցավ է և թե չեկիստների ամեմորյա պայքարի մակատ։ Եթե անհապաղ վերջ չդրվի բռնության աղիքին, ապա հետևանքները անկանխագուշակի կլինեն։ Անկասկած, վրիպումներ կան իրա-

վապա մարմինների աշխատանքում, բայց մամ բացասական երևույթների դեմ պայքարի հիմքում պետք է դրվեն սկզբունքային քաղաքական մոտեցումները։

Ելույթ ունեցողը արտահայտվեց դատողությունների և գործողությունների մեջ չափն անցնելու և ծայրահեղությունների դեմ, որոշումների իրացման և վերահսկողության մեխանիզմների ուժեղացման օգտին, ինքնիմա-նուսկության իրաքարարության ուղի սահելու դեմ։ Միաժամանակ դա չի մշակակում կարգապահության, կոմունիստների մկատմամբ պահանջվողական թուլացում, ինչ պաշտոններ էլ որ մեր ժամք զբաղեցնելիս լինեն։

Սահմանազատվելու այն մակարդակը, որ կա այսօր, քաղաքական գործընթացի յուրաքանչյուր մասնակցի առջև մի գլխավոր հարց է դրել՝ մեք ի՞նչ հասարակություն ենք ուզում կառուցել։ Սոցիալիստական արժեքների վրա հիմնված, թե՛ ուրիշ, սոցիալիզմից տարբեր ինչ-որ հասարակություն։ Հենց այս հարցին պատասխանելիս խՍՀՄ-ի հետ մերը-ցակցող շատ շարժումներ և կուսակցություններ չեն ուզում այսօր ամբողջ ճշմարտությունը ասել։ Երևում է, մեր ժամքից մի քանիսի համար ուրիշ կարծիքների ծխտումը, դրանք մկատմամբ անգոր ջոշակները մարելու համար հարկ է լինում աշխատել քառաճորեն արտակարգ ռեժիմով. անջատականության աճը, ազգամիջյան ընդհարումները, մարդկային գոհերը՝ այս ամենը քառաճորեն մարդկային ցավ է և թե չեկիստների ամեմորյա պայքարի մակատ։ Եթե անհապաղ վերջ չդրվի բռնության աղիքին, ապա հետևանքները անկանխագուշակի կլինեն։ Անկասկած, վրիպումներ կան իրա-

մարապնել իրավակարգը։ Անդրադառնալով պետականագության մարմինների գործունեության վերակառուցման հարցերին, մրանց դեկավարն ընդգծեց, որ արտատական միջոցներ են ձեռնարկված, որպեսզի չեկիստական մարմինների աշխատանքը իրականացվի խստիվ օրենքի, սահմանված իրավասության շրջանակներում, որպեսզի պետական անվտանգության ապահովման չհակասի հասարակության դեմոկրատացման գործընթացներին, որպեսզի պահպանվեն քաղաքացիների սահմանադրական իրավունքներն ու օրինական շահերը։

Մշակված է և բնաճարկման համար մախապատրաստված խՍՀՄ պետականագության կոմիտեի մասին օրենքը, որով մախատեսվում է մրա լիազորությունների, իրավունքների և պարտականությունների հստակ օրենսդրական վավերագրում։ Ինչպիսին պետք է լինեն պետականագության մարմինները, ուժեղ և արդյունավետ, թե՛ թույլ և անկրթաբան։ սա պետք է վճռի հասարակությունը։ Իմ դիրքորոշումն այն է, որ մեք պաշտպանելու բան ունենք և պաշտպանվելու բան էլ պետք է ունենանք, հաշտարարեց ելույթ ունեցողը։

Նշելով, որ պետական անվտանգության մարմինները լուծում են խնդիրներ ինչպես արտասահմանում, այնպես էլ երկրի ներսում, մա պատմեց պետականագության կոմիտեի կառուցվածքային փոփոխությունների մասին, կազմակերպված հանցագործությունների դեմ մղվող պայքարին չեկիստների մասնակցությամբ, խորհրդային հետախուզության և հակահետախուզության, սահմանապահ գործերի կողմից վերակառուցման պայմաններում լուծ-

վող հիմնական խնդիրների մասին, անդրադառնալով մերանց աշխատանքի որոշ արդյունքներին։ Ընդգծեց, որ խորհրդային հասարակությունը պետք է ապահովագրված լինի պահպանվող ռազմական սպառնալիքի դեմ հանդիման ամեն տեսակ անվտանգությունից։ Նա չի կարող հանդուրժել միջամտություն իր ներքին գործերին, չի կարող թույլ տալ, որ անպատիվ կերպով գողացվի և արտասահման տարվի ժողովրդի հարստությունը, գողացվեն ռազմական ու պետական գաղտնիքները, որոնք հետևում միլիտարի տարրական աշխատանքն ու շահերն են։

Հաշվետվության վերջում մշվեց, որ պետականագության կոմիտեն, պաշտպանելով պետության, հասարակության շահերը, ժողովրդի քաղաքականության աջակցությամբ կարիքն ունի։ Պետականագության մարմինների աշխատակիցները վճարա հանդես են գալիս վերակառուցման օգտին, որա ակտիվ մասնակիցներն են, խՍՀՄ-ի մեջ տեսնում են այն քաղաքական ուժը, որն ընթանում է առաջադիմության, ժողովրդի համար և ժողովրդի հետ միասին մղվող պայքարի ավանգարդում։

Խոսելով խՍՀՄ Կենտկոմի կուսակցական շինարարության ու կարդային քաղաքականության հարցերի համաձայնագրում կազմակերպություններում մեղվի և կազմակերպության քաղաքական հիմունքների, կուսակրունքների կարևոր կողմերի մասին, Գ. Պ. Ռազումովսկին ընդգծեց, որ բոլոր ջանքերը մպատակամղված էին կուսակրունքային անվտանգության թուր անցանման թյան հաստատումը, կոմունիստների իրավունքների ու իրականացմանը՝ վերադրված և հարստացված լենինյան սկզբունքներով մրա բոլոր դամի բովանդակությամբ մպատակապազ դեմոկրատաց-

մանը՝ կուսակցական յուրաքանչյուր օղակի գործունեությունը, յուրաքանչյուր կոմունիստի ակտիվությունը քաղաքացիական մպատակով։

Համախոսման արժեքները, մարազրեց դրանց աշխատանքի հիմնական ուղղությունները։ Իրականացվել է միջոցառումների համալիր, որոնք կոչված են փոխել կուսակցության դիրքն ու դերը հասարակության մեջ, մրազ ազատել ոչ բարոյ Ֆունկցիաներից, որոնք ավելացել են վարչա-հրամայական համակարգի պայմաններում։ Խոր փոփոխություններ են կրել կուսակցության գործունեության բնույթը, մրա աշխատանքի ձեվերի ու եղանակների մկատմամբ եղան հայացքները։ Նըման մոտեցումները խտացված ձևով իրացվեցին խՍՀՄ մոր կամոնադրության մախագծում, որը կոմունիստների կոլեկտիվ ստեղծագործության արգասիքն է, որոնք հսկայական քանակությամբ առաջարկություններ էին ուղարկել։ Ելույթ ունեցողի կարծիքով, մախիկում երեք չէր ձեռնարկվել մի այնպիսի փորձ, որպիսին ներկայումս արվեց կամոնադրության մախագծում, մպատակ ունենալով այնպիսի վճռականորեն փոխելու թե՛ կուսակցության տեղը հասարակության մեջ, թե մրա տարբեր օղակների փոխհարաբերությունները, թե մրամում տիրող բոլոր կարգերը։

Համաձայնագրում և Կենտկոմի քաժիմը որպես հիմքերի հիմք էին ընդունում կուսակցական կազմակերպություններում մեղվի և կազմակերպության քաղաքական հիմունքների, կուսակրունքների կարևոր կողմերի մասին, Գ. Պ. Ռազումովսկին ընդգծեց, որ բոլոր ջանքերը մպատակամղված էին կուսակրունքային անվտանգության թուր անցանման թյան հաստատումը, կոմունիստների իրավունքների ու իրականացմանը՝ վերադրված և հարստացված լենինյան սկզբունքներով մրա բոլոր դամի բովանդակությամբ մպատակապազ դեմոկրատաց-

բաժնից որպես հիմքերի հիմք էին ընդունում կուսակցական կազմակերպություններում մեղվի և կազմակերպության քաղաքական հիմունքների, կուսակրունքների կարևոր կողմերի մասին, Գ. Պ. Ռազումովսկին ընդգծեց, որ բոլոր ջանքերը մպատակամղված էին կուսակրունքային անվտանգության թուր անցանման թյան հաստատումը, կոմունիստների իրավունքների ու իրականացմանը՝ վերադրված և հարստացված լենինյան սկզբունքներով մրա բոլոր դամի բովանդակությամբ մպատակապազ դեմոկրատաց-

ընկերյան միտքի երկրորդ
ընթացում էր զգալի հու-
յան բորբոքում պայման-
ում: Դախլիճի տարրեր
ներում գտնվող միկրոօն-
ով պատկերակները կար-
ել էին հայտնում ցամա-
ցների վերաբերյալ համախ-
կունքի տախտակներում:
Լուսնային Մասնավորապես
շարկվում էր համաձայն-
եղ տեղեկել ՆՄԿԿ-ի դե-
պորտյան մախլիճ ան-
երի գործունեության և
քաղիկ աղետի հետևանք-
նությունում անմահ

Լուսինյան: Ընդամենը այս
ստեղծման աշխատանքը շա-
րունակելու առաջարկությու-
ները:

մայրերը և հայրերը, որոնք
մեղքով զանկող միջոցով
մերով պատկերակները
ծնված էին հայտնում ցան-
հարցերի վերաբերյալ հան-
գալ կոնկրետ ցախաներու
թումներով: Մասնավորապես
առաջարկվում էր համաձայ-
նողներ տեղեկ իմվելու
կապարության ցանկին
դամների գործունեության
Չեռնոբիլի աղետի հետև

մարդ թաղաքական գնահատման համար, ծողովորդական կրթությամբ փնտրվող վերջին ծոխյան համար, ինչպես ամերիկացիները արտոնությունների և առանձնաշնորհությունների հարցին: Կին պատվիրակներից մեկը համագործակցության կողմնակիցներին կոչվում էր ավելի զուսպ ու գալիք, զսպել հույզերը, մտնել հսկողության սահմաններ:

Պատվիրակների պաշտոնը որոշ առաջարկությոնով կենցիկով քվեարկության: րա հետևանքով որոշվեց տեղեկ Չեռնոբիլի համաժողով: Որոշվեց մյուս վրտ կենտրոն» հաշվի խՄԿԿ Կենտկոմի քաղկան հաշվետվությանը

Երեւոյ ընդհանուր քանակ
Եւ կրկին մախագ
Մ. Ս. Գորբաչովը ձայնը
մանդատային հանձնաժ
ղեկակար Յու. Ա. Մանյա
վին: Լեռնային Ղարա
Ինքնավար Մարզի կու
ցակամ կազմակերպու
նըւորութիւններին անցկ
հանգամանքների ուսու
սիտութիւնը, ասաց մա

[illegible]

մարդ աշխատանքին:
Պատվիրակները քվեներ
ծամաանությանը ընդուն
ալո առաջարկությունը:
Հուլիսի 4-ին որոշված
համագումարում քանակե
կրեսը օրակարգի առաջին
կետերի շուրջը:
(SU

Կամ պահանջները, մեր
արժիքով, իրավաբանորեն
զինված են և անբյուրո:
Կուսակցության նյութական
պահուստը չի կորցրել և կուսու-
ստների սի քանի սերունդ-
ի աշխատանքով: Նրանք,
ներ ստադիոնի են ստանձնա-
լի ԽՄԿԿ-ից, քննվածապետ,
ս իրավունքներ ունեն: Քաղ-
նական ենք, չի կարելի հա-
մարել այն բանին, որ
ԿԿ-ից դուրս եկող ամեն
իրավունք ունեն պա-
շտու ընդհանուր ունեց-
վածքի համար: Այսպես

ՀԱՄԱՐՏԱԻԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ
ԲԱՑ ԴԱՄԱԿ ՍԵՐԳԵՅ ԿՈՎԱԼՅՈՎԻՆ

Ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

Հասցրեց տարածքի բաժանմանը... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

ՄԱՌՈՐԵ

ԶԵՆՊԻՆՆԵՐՈՐԻ ԱՆՎԱՄ

Համարի օգնական ստորգի... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

ՆՈՆՔՈՒՄԵՐ

10 հուլիսի... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

19.15- Զինադիր... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Includes a diagram of a radio receiver and various technical specifications.

ՑԵՐԵԿՈՒՅԹ ԱՆԴՐԱՆԻԿՅԱՆ ՕՐԵՐԸ ԱՐԻԱԶՆԵՐԻՄ

Արևիկայի հայաբնակ վայ... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

Ելույթ ունեցան Գուրգիշի... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

ԻՆՆԻՍ

Վերջնապիսի հատկություն... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

ԶԵՆՊԻՆՆԵՐՈՐԻ ԱՆՎԱՄ

Համարի օգնական ստորգի... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և...

19.15- Զինադիր... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Դեպքում, ինչպես հայտնի է զարմել և... Includes a diagram of a radio receiver and various technical specifications.